

Asia: VN/3071/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle julkisen hallinnon automaattista päätöksentekoa koskevaksi lainsäädännöksi

Esitysluonnoksen kokonaisuutta koskevat kysymykset

Yleiset huomiot automaattista päätöksentekoa koskevasta sääntelykokonaisuudesta

Ehdotettu sääntelykokonaisuus ei koske tuomioistuinten päätöksentekoa lainkäyttöasioissa. Kanta-Hämeen käräjäoikeus esittää sen vuoksi vain joitakin yleisluonteisia huomioita ja toteaa, että ehdotettu lainsäädäntö on välttämätöntä automatisoitaessa päätöksentekoa.

Huomiot ehdotetun sääntelyn suhteesta hallinnon lainalaisuuteen, hyvään hallintoon ja avoimuuteen sekä virkavastuuseen

Näiden asioiden sääntely on oikeusvaltiossa välttämätöntä. Tavoiteltu käsittelyaikojen lyhentyminen on kaikkien edun mukaista.

Virkavastuun kohdentaminen on haasteellista, mutta eteneminen ehdotuksen mukaisesti on kannatettavaa.

Kysymykset vaikutusarvioinnista

- Miten arvioitte ehdotuksen ja siihen sisältyvien vaatimusten vaikuttavan päätöksenteon automatisoinnin kehittämiseen ja käyttöönottoon tulevaisuudessa? Mitä hyötyjä ja mitä haittoja ehdotuksella olisi tulevan kehittämisen ja automaation hyödyntämisen osalta?

- Onko ehdotetuilla muutoksilla vaikutuksia, joita esityksessä ei ole tunnistettu ja jotka eivät liity jäljempänä esitettyihin kysymyksiin?

Ehdotus edistää mahdollisuuksia hyödyntää automaattista päätöksentekoa.

Laki hallintolain muuttamisesta

Yleiset huomiot hallintolain 8 b luvusta

-

Huomiot automaattisen ratkaisemisen määritelmästä (53 e §:n 1 momentti)

-

Huomiot automaattisesti ratkaistavien asioiden käyttöalasta ja rajauksesta (53 e §:n 2-4 momentti)

Käyttöala ja rajausta vaikuttavat tarkkarajaisilta.

Huomiot automaattisen ratkaisemisen oikeussuojaedellytyksestä (53 f §)

Oikeussuojaedellytys vaikuttaa riittävältä.

Huomiot automaattisesta ratkaisemisesta ilmoittamisesta (53 g §)

-

Muut hallintolakia koskevat huomiot

-

Laki tiedonhallintalain muuttamisesta

Yleiset huomiot tiedonhallintalain 6 a luvusta

Säännökset automatisoitujen toimintaprosessien eri vaiheista ovat välttämättömiä toiminnan lainsäädännöllisen perustan luomiseksi.

Uuden luvun lisääminen tiedonhallintalakiin on tarkoituksenmukainen ratkaisu.

Yleiset huomiot tiedonhallintalain 13 a §:stä

Kanta-Hämeen käräjäoikeus kannattaa ehdotusta säätää viranomaisen velvollisuudesta tiedottaa häiriötilanteista ja varautua niihin.

Kysymykset vaikutusarvioinnista

- Jos organisaatiollanne on jo käytössä automatisoituja päätöksentekoprosesseja: Onko ehdotuksen vaikutukset olemassa oleviin automatisoituihin päätöksentekoprosesseihin arvioitu osaltanne riittävästi? Puuttuuko arvioinnista joitain keskeisiä näkökulmia? Onko muutoksen edellyttämät resurssitarpeet arvioitu oikeasuuntaisesti?

- Jos organisaatiollanne on jo käytössä automatisoituja päätöksentekoprosesseja: Jos käytössä olevasta automaattisesta päätöksenteosta jouduttaisiin luopumaan, millaisia resursseja nykyisten käsittelyvolyyymien ja -aikojen säilyttäminen ilman automatisointia edellyttäisi?

- Onko tiedonhallintalakiin ehdotetun 13 a §:n vaikutukset arvioitu osaltanne riittävästi? Puuttuuko arvioinnista joitain keskeisiä näkökulmia? Onko muutoksen edellyttämät resurssitarpeet arvioitu oikeasuuntaisesti?

-

Laki digipalvelulain muuttamisesta

Yleiset huomiot digipalvelulain 6 a §:stä

Kanta-Hämeen käräjäoikeus kannattaa ehdotusta säätää neuvonnan antamisen edellytyksistä.

Kysymykset vaikutusarvioinnista

- Onko digipalvelulakiin ehdotetun 6 a §:n vaikutukset arvioitu osaltanne riittävästi? Puuttuuko arvioinnista joitain keskeisiä näkökulmia? Onko muutoksen edellyttämät resurssitarpeet arvioitu oikeasuuntaisesti?

- Miten arvioitte digipalvelulakiin ehdotetun 6 a §:n ja siihen sisältyvien vaatimusten vaikuttavan palveluautomaation kehittämiseen ja käyttöönottoon tulevaisuudessa? Mitä hyötyjä ja mitä haittoja ehdotuksella olisi tulevan kehittämisen osalta?

-

Laki rikosasioiden tietosuojalain muuttamisesta

Huomiot 13 §:ään ehdotettavasta muutoksesta

Kanta-Hämeen käräjäoikeus pitää ehdotettua säännöstä tarpeellisena.

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Huomiot ehdotetusta voimaantulosta sekä siirtymäsäännöksistä

-

Palomäki Petteri
Kanta-Hämeen käräjäoikeus